

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. december 2014
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2014-0037-0094
Dok.: 1391967

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.) (L 50), som Folketinget Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. november 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Mette Frederiksen

/

Christian Hesthaven

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.) (L 50):

”Er ministeren enig i, at der er sket et skred i praksis for anvendelsen af samfundstjeneste i forhold til den oprindelige intention med lovgivningen, hvorefter samfundstjeneste bør anvendes med varsomhed ved f.eks. vold, røveri m.v.?”

Svar:

Samfundstjeneste som strafform (dvs. som vilkår i betingede domme) blev oprindeligt indført som en forsøgsordning i to områder af landet (København og Nordjylland) i henholdsvis september og december 1982. Dette skete på baggrund af en folketingsbeslutning og på grundlag af de eksisterende regler i straffeloven om betingede domme. Forsøgsordningen blev med virkning fra den 1. januar 1985 udvidet til at omfatte hele landet.

I 1992 blev der indsat særlige regler i straffeloven om betingede domme med vilkår om samfundstjeneste, og samfundstjeneste blev dermed en permanent særskilt lovreguleret ordning. Reglerne om samfundstjeneste blev senere ændret i 1997 og 2000 med det udtrykkelige formål at udvide anvendelsen af samfundstjeneste.

Lovforslaget bygger på Straffelovrådets betænkning nr. 1545/2014 om samfundstjeneste mv., som bl.a. indeholder en gennemgang af forarbejderne helt tilbage til den oprindelige folketingsbeslutning fra 1982 med hensyn til, hvilke former for kriminalitet der bør kunne straffes med samfundstjeneste, jf. betænkningen side 158-162. Straffelovrådet anfører, at det fremgår af forarbejderne, at samfundstjenestens ”absolutte kerneområde” er berigelseskriminalitet (bortset fra røveri), og at ”varsomhedsområdet” omfatter kriminalitet som f.eks. vold, røveri, narkotikaforbrydelser og seksualforbrydelser. Straffelovrådet konkluderer i forlængelse heraf, at forarbejderne til de gældende regler reelt giver domstolene et betydeligt skøn med hensyn til anvendelsen af samfundstjeneste i den enkelte sag.

Betænkningen indeholder også statistiske oplysninger om samfundstjeneste for perioden 2002-2012, jf. betænkningen side 65-66. Oplysningerne dækker således perioden fra det andet hele kalenderår efter lovændringen i 2000, der som nævnt udtrykkeligt havde til formål at udvide anvendelsen af samfundstjeneste, frem til 2012, som var det seneste år, der forelå oplysninger om på det tidspunkt, hvor Straffelovrådet afsluttede arbejdet med

betænkningen. Efterfølgende er der også kommet oplysninger om anvendelsen af samfundstjeneste i 2013.¹

De statistiske oplysninger viser en vis variation i anvendelsen af samfundstjeneste i denne periode fra 2002 til 2013. I perioden mellem 2002 og 2006 svingende sagsantallet mellem ca. 3.900 og ca. 4.100 sager årligt. Herefter faldt sagsantallet til ca. 3.250 i 2007 og ca. 3.550 i 2008, hvilket må antages at have sammenhæng med politi- og domstolsreformen. I perioden 2009-2013 har sagsantallet svinget mellem ca. 3.600 og ca. 3.900 sager årligt.

De statistiske oplysninger viser også en vis variation i anvendelsen af samfundstjeneste ved de former for kriminalitet, som er nævnt i spørgsmålet – vold og røveri.

Samfundstjeneste for vold blev i perioden anvendt mellem ca. 575 og ca. 875 gange årligt. De højeste sagsantal for vold var i 2006 og 2008-2010 (over 800 sager årligt), mens de laveste sagsantal var i 2002-2003 og 2013 (under 700 sager årligt).

Samfundstjeneste for røveri blev i perioden anvendt mellem 22 og 73 gange årligt. De højeste sagsantal for røveri var i 2002-2005 og 2009 (over 50 sager årligt), mens de laveste sagsantal var i 2008 og 2012-2013 (under 40 sager årligt).

Jeg mener ikke, at disse vekslende op- og nedadgående tendenser for forskellige former for kriminalitet kan betegnes som et ”skred” i praksis for anvendelsen af samfundstjeneste.

¹ Det bemærkes, at opgørelser for årene 2007-2012 i forbindelse med opgørelsen for 2013 er korrigeret i forhold til tidligere publicerede opgørelser og dermed i forhold til de statistiske oplysninger, som fremgår af betænkningen. Korrektionen er foretaget i forbindelse med en omlægning af det statistiksystem, der anvendes i Direktoratet for Kriminalforsorgen til opgørelserne. Korrektionerne er så små, at de ikke har betydning for de oplysninger, som gengives nedenfor.